

“Que el papa consagri la Sagrada Família és un gol de final de Champions”

Aquesta visita del papa pot modificar la relació de Roma amb l'església catalana.

—Aquesta visita ofereix una bona oportunitat per a poder mostrar com som. Si el papa va a un lloc on tot són *vivas* a Espanya, *legionarios de Cristo* i *kikos* se n'endurà una visió. Si veu la gent de les parròquies, que són els que fan anar endavant l'Església aquí, senyeres als balcons i sent la presència del català, se n'endurà una altra. Evidentment és una foto fixa, d'un moment determinat, però dóna una empenta al coneixement de la realitat del país.

—Amb Benet XVI hi ha més comunicació entre l'església catalana i Roma, o encara continua essent una relació molt marcada pel lligam església espanyola-Roma?

—En aquest sentit, sobre la relació amb Roma, hi ha un factor molt determinant, que no el valorem prou, que és el fet que tinguem un cardenal català. Això també ajuda molt que hi hagi una relació més directa, sense passar per Madrid. Això és molt diferent, per exemple, del cas basc. Permet una relació més directa, perquè de cardenals n'hi ha 180 a tot el món. Però només n'hi ha 120 que siguin menors de vuitanta anys, és a dir, que puguin escollir el papa. Per tant, tenir un cardenal català és un gran factor d'influència a Roma.

—Què pot significar per a l'església catalana la visita del papa? Pot ser un punt d'inflexió en aquesta relació?

—Parlar d'un abans i d'un després és exagerat. Tot això forma part d'un circuit, d'un recorregut... I les coses no canvien de l'un dia per l'altre. Quin és el factor que compta en les relacions amb el Vaticà? Doncs la gent que tens a Roma treballant-hi. Això pesa i determina. Per exemple, a la congregació que tracta

“Tenir un cardenal català és un gran factor d'influència a Roma”

Jordi Llisterra i Boix (Barcelona, 1972), director de la revista ‘Foc Nou’, és periodista especialista en informació religiosa, especialment de l'Església Catòlica a Catalunya. Amb ell analitzem l'impacte que tindrà en l'església catalana la visita del papa a Barcelona.

dels sants i els beats, allà tenen dossiers de tot el món de persones que esperen que els facin sants... És clar, si tens gent treballant dins aquella congregació i, per exemple, hi ha el cas de Gaudí, la teva gent afavorirà que aquest cas vagi avançant i passi davant de cinquanta carpetes més. No és un fet rellevant, però tot compta, i la gent que hi ha per allà, voltant i trucant portes, pot ajudar en un sentit o en un altre. Per això, tenir un cardenal a Barcelona té pes.

—Amb Martínez Sistach, hi ha hagut cap canvi en la relació amb Roma, respecte al seu predecessor, Ricard Maria Carles?

—El canvi més important és que és un capellà format a Barcelona i tota la seva trajectòria eclesial és al país. Va ser nomenat el 1987 bisbe auxiliar de Barcelona; el 1991 fou bisbe de Tortosa; el 1997, arquebisbe de Tarragona —la segona seu més important de Catalunya—; el 2004, arquebisbe de Barcelona; i el 2008, cardenal. Això vol dir que el canvi més important és que en certa manera tornem al sistema de cardenal Jubany, no tant pel tarannà com pel fet de ser una persona vinculada i coneixedora de la realitat de la societat i l'església catalanes, que sap molt bé com es rebrà aquí qualsevol decisió que vingui del Vaticà.

I cal subratllar que ell ha marcat un gol espectacular, perquè ha aconseguit que el papa vingui a consagrar la Sagrada Família. Que el papa vingui a consagrar la Sagrada família és un gol de final de Champions. I encara més aquest papa, perquè Joan Pau II s'hi apuntava més, a aquestes coses. En canvi, aquest papa té una agenda més restrictiva. Això es fa una feina feta amb molt de temps, d'anys diria. De fet, és la primera església que consagra aquest papa. Per tant, no és una cosa habitual que faci un sant pare, això de sortir del Vaticà per anar a consagrar una església a un altre país. Com tampoc no és habitual que s'obri al culte un temple com el de Gaudí.

—Al vostre llibre *Les ferides de l'església catalana* (Columna), publicat el 2005, explicàveu que els darrers 25 anys, els grups que “manen en nom del papa” són els que més es van impulsar des de la cúria romana. Creieu que això ha canviat, amb Joseph A. Ratzinger (Benet XVI)?

—I tant, i tant. Des del 2005, quan es publica el llibre, les coses han canviat. Contràriament a allò que pugui semblar, aquest papa, dins els paràmetres eclesials, no representa els sectors més integristes i conservadors. Òbviament, parlant amb paràmetres eclesials, tampoc no dic que sigui progressista. Però el fet és que hi ha hagut una inflexió clara. Això es veu en els nomenaments dels càrrecs del Vaticà. Ara, per exemple, als darrers nomenaments s’hi pot observar gent provinents dels ordes tradicionals, com ara jesuïtes, salesians, etc.

—Però sectors com l’Opus continu- en essent molt potents?

—Tot és una mica més complex. Malgrat la fama que té l’Opus, els que han vingut darrere l’han fet bo. Només cal mirar els Legionarios de Cristo, per exemple. Per tant, a l’Opus li ha acabat quedant un perfil més moderat. Hi ha una cosa que pocs recorden. El papa va venir a València el 2006. Era un moment d’un debat intens i confrontat sobre el tema dels matrimonis gais, etc. I hi havia aquells sectors que deien que Zapatero havia de destrossar l’Espanya catòlica, etc. Tota aquesta gent esperava que el papa vindria a fer una gran esbroncada al govern de Zapatero. I què va fer? Doncs va exposar el model de família de l’Església Catòlica. Però no va criticar el govern, sinó que va exposar la fórmula de família que defensa l’Església Catòlica. Per tant, no ha canviat gaire el contingut, però sí que han canviat molt les formes, i la manera d’afrontar-les.

—La visita del papa, creieu que acaba d’enterrar les possibilitats de mantenir les obres d’art de la Franja al Museu Diocesà i Comarcal de Lleida?

—No, no, en absolut. Perquè té una derivada eclesial i política. Aquí hi ha qui ha cregut, erròniament, que li feia un favor al papa dient que es feien en- rere en el litigi de les obres d’art de la Franja. Però més aviat és al contrari, perquè ha fet enfadar la gent de Lleida. I hi ha un error colossal. Tu pots imposar quan tens capacitat de fer-ho. Molt bé. El nunci pot dir que les obres han d’anar a Barbastre. Però no hi pot obligar. Per tant, és fer un gest d’autoritat que no porta enlloc.

Tot és un joc de pressions. El nunci és una peça més. Per allò que deia abans: quanta gent hi ha al Vaticà perseguint

JORDI PLAY

“Malgrat la fama que té l’Opus, els que han vingut al darrere l’han fet bo. Només cal mirar els

que les obres d’art vagin a Barbastre? I quantes n’hi ha a favor de treballar contra un decret que va fer un nunci per treure-les de Lleida? Aquest és el fet rellevant.

Però és que, a més a més, tot això és una comèdia, perquè hi ha un procedi- ment legal. Hi ha una llei de patrimoni i resta subjecte a aquest procés judicial. Per tant, hi insisteixo: són gestos que no porten enlloc.

—Des de Catalunya s’ha jugat prou fort amb aquest afer de l’art de la Franja?

“A Catalunya no s’ha fet un front comú per defensar les obres de la Franja. A Aragó, sí”

—No s’hi ha jugat prou fort. No s’ha fet un front comú, ni de l’església catalana ni de la societat catalana, fins i tot. En canvi, a Aragó, sí. En el fons, una mica és com l’Estatut. Tothom el volia defensar, mes o menys, però cadascú va anar per la seva banda. I així ens ha anat.

I amb aquest afer, tant aquest bisbe de Lleida com els anteriors s’han quedat ben sols. La posició del govern aragonès ha estat sempre clara. En canvi, a Catalunya, tal com han anat canviant els consellers del govern han anat canviant els enfocaments. A Aragó, populars, socialistes i regionalistes ho tenien tots molt clar.

—Tampoc no hi ajuda que l’església catalana hagi de passar també per Madrid, quan va al Vaticà. Això pot canviar, d’ara endavant?

—Tots els bisbes passen per la nunciatura. Amb això ja ho tenim tot dit. I la nunciatura és a 1.000 quilòmetres de

Legionarios de Cristo, per exemple.”

Barcelona i, segurament, a quatre passes de la seu de l'arquebisbat de Madrid.

La relació no es modifica, és una relació orgànica establerta així. Això no canviarà. Ara, torno a insistir en allò del principi. En la mesura que facis

coses que generin efectes positius davant Roma, quan algú dels nostres va per allà és més fàcil que se l'escoltin. Per contra, si l'únic que els arriba és que la gent no va a missa, que el govern es dedica a perseguir l'Església, etc., que són les coses que es poden llegir a mitjans com *La Razón* –i és una mica aquesta la imatge que els arriba–, les coses són més difícils. En aquest sentit, no s'ha valorat mai prou el tracte institucional que han tingut els governs d'aquí amb l'Església. Sempre ha estat exquisit. Institucionalment, a cap govern no se li ha acudit de presentar-se com a antiesglésia. Primer, per sentit comú. I, en segon lloc, perquè saben que, malgrat que el catolicisme no és com abans, representa un sector de la societat important. Això ho han tingut molt clar tots els governs de Catalunya, del primer a l'últim. Tant amb un president com Pujol, ficat dins l'església, com Maragall, que no, però que prové d'aquesta tradició, o Montilla, que malgrat no tenir-hi tampoc relació directa, sabia, per exemple, de quan era alcalde de Cornellà, el paper de la parròquia. Per tant, des d'aquest punt de vista tots han tingut una relació exquisida amb l'Església.

—Al Concili Tarraconense del 1995, l'església catalana proposava de crear una regió eclesiàstica pròpia. Roma hi donà el vist-i-plau el 96. Però de moment, res de res. Això pot desencallar-se amb aquesta visita papal?

—Jo crec que s'ha optat per allò que el nostre mal no vol soroll. És

una qüestió absolutament congelada. I s'ha vist que no avança, que és topar amb un mur. No es demanava una conferència episcopal pròpia, sinó una regió eclesiàstica, una unió de bisbats d'un territori, equiparable, per entendre'ns, amb una mena d'autonomia. Però això dorm el son dels justos a qualsevol despatx del Vaticà. Però tampoc, des d'aquí, ningú no malda perquè això s'executi i es posi en funcionament.

—I per què no ho impulsa ningú?

—Penso que s'ha pres una opció més estratègica, més possibilista. Per exemple, s'ha optat per aconseguir que vingui aquí el papa i digui que Gaudí era perfecte, i per aconseguir de fer present el català, i donar presència a l'escolania de Montserrat, etc... Això permetrà de visualitzar una església pròpia. En tot cas, no han optat per l'estratègia d'impulsar la regió episcopal.

En aquesta manera d'actuar, per exemple s'hi pot emmarcar el nomenament del nou bisbe de Solsona, un capellà format a Catalunya, de la mateixa diòcesi, jove, etc. Juguen aquesta carta, de gestos més possibles, que vagin configurant una imatge. És una estratègia més sibil·lina, d'anar fent el forat per on es pot fer, per no topar amb un mur.

Es tracta, doncs, d'una estratègia de fer allò que es pot fer, perquè l'altra, fins ara, ha estat com voler travessar un mur.

Enric Rimbau

La seva connexió fàcil, ràpida i segura amb Europa, amb el món.

Barcelona Europa

- ◆ El primer port espanyol en tràfic internacional.
- ◆ El port capdavanter de la Mediterrània i del sud d'Europa.
- ◆ El port de creuers núm. 1 d'Europa i el cinquè del món.
- ◆ El primer port a obtenir la certificació de qualitat ISO 9001.

Una connexió mai vista

Port de Barcelona
www.portdebarcelona.es

Entitat beneficiària del fons de cohesió de la Unió Europea